

Oppsynsmann og lakefører siden 1974, Steinar Egehaug, viser med fingeren ved til utemerkning på bøl, der et parnet panel av pollifore er søgt i et dør med stilles strengene krav til oppdrøktvanningen for å erde viltstien som nå kan bli redde, med behov for Heng Larvins (H), Måntel ystetel (Hed), Eik Nymon Apstet (V) og Christian Henry (Ap)

panje på klassiske
en t.o.m. 20. september.
rer Stavanger
en til reiselivskveld
sjon samt stille
mmereisen din langs

reisen tur / retur*
langs norskekysten

opptil kr 1000 pr person
i bord i skipet.

ittevern.

servering under møtet

billett:
kategori REISE

SSER
ATIS

Fordel

no/fordel

Rike lakseoppdrettere fikk klar tale ved utløpet av Figgjoelva

DEBATT: Politikerne fra Rødt, SV og MDG fikk de eneste klappsalvene på tirsdagens valgdebatt utenfor den idylliske fiskerhytten på Sele.

Geir Sveen
geir.sveen@aftenbladet.no

Den voksende konflikten mellom oppdrett og villaks var tema under valgdebatten, der Strandordfører Iren Heng Lauvsnes (H) på en måte kom til laksens hule.

I over 30 år jobbet hun i oppdrettsnæringen. Sommerjob-

ben med fortøyning av merder gjorde at hun utdannet seg som akvaingeniør.

Dessuten kom hun til Sele – som Høyres femtekandidat til stortingsvalget – for å forsvare en regjeringen som ifølge opposisjonen er alt for positiv innstilt til at Witsøe, Fredriksen og noen andre få familier skal få bruke våre fjorder til å bli søkkrike.

– Jeg forstår ikke hvorfor dere ikke liker folk med penger, repliserte Heng Lauvsnes i en litt opphetet del av debatten som ble arrangert av Norske lakseelver, med direkte overføring på TV til nettstedet oppstrøms.com.

På forhånd tegnet forsker Helge Skoglund fra NORCE, med-

lem av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning, et dystert bilde for den norske villaksen:

- Laksen har gått kraftig tilbake i hele det nordlige Atlanterhavet, og en betydelig del av de bestandene som er igjen, finnes i Norge. Laksen er blitt vår panda, en art som vi har et særskilt ansvar for å ta vare på.
- Kun 20 prosent av bestandene nådde kvalitetsnormen for villaks, viste en gjennomgang fra det vitenskapelige rådet. Mange elver nådde gytestandsmålet, men nådde ikke opp fordi de enten hadde for mye rømt oppdrettsfisk eller for lite høstbart overskudd.

Oppsynsmann og laksefisker siden 1973, Steinar Egeland, viser med fluestanga vei til stemmefiske på Sele, der et samlet panel av politikere er enig i at det må stilles strengere krav til oppdrettsnæringen for å redde villaksen som nå kan bli rødlistet. Bak følger Irene Heng Lauvsnes (H), Naomi Wessel (Rødt), Erik Nyman-Apelset (V) og Christian Hetty (Ap).

© GEIR SVEEN

- Siden 1980-tallet er innsiget av laks mer enn halvert.
- Overlevelsen i havet er blitt dårligere.
- Og mange elver er nå stengt for fiske fordi bestanden ikke tåler beskatningen.
- Vår villaks er innstilt for å bli rødlistet. Et endelig vedtak kan komme i november.
- De to viktigste truslene nå er knyttet til oppdrett; lakselus og rømt oppdrettsfisk, ifølge oversikten.

400 millioner laks står nå i oppdrett

-Det er ikke rart det blir slik, sier debattarrangør Pål Mugaas i Norske lakseelver:

I sjøen i Norge står det til enhver tid 400 millioner oppdrettslaks, mens bare 450.000 villaks kommer tilbake fra havet hver sommer for å søke elva den ble født, som her på Figgjo. Det er en halvvering på 30 år.

- I dag har det ikke blitt en eneste fisk her på Sele, men året her er som normalt. Til nå har vi fått 600 kilo på sone 1 og 2, som går rundt 3 kilometer opp i elva, melder oppsynsmann Steinar Egeland, før politikerne samstemt slår fast at det fortsatt skal være plass til både oppdrett og vill laks.

Budskapet fra Sele

- Men det krever at politikerne tør å stille krav til oppdrettsnæringen, poengterer Håkon Fossmark (MDG).

Han mener dette ikke er blitt gjort og derfor har oppdrettsnæringen fått vokse slik den har gjort.

- Vi vil kreve at alle nye anlegg skal være lukket, slik vi nå har vedtatt det skal være i Stavan-ger, var beskjeden fra MDG.

Naomi Wessel fra Rødt sa at det er drevet rovdrift på naturen, at regjeringen har sovet i timen og prioritert at kakser skal få økonomisk vinning av oppdrett. Hun ville i stedet ha en Statoil-modell for oppdrett, der næringen og verdiene som ble skapt, gikk tilbake til samfunnet, for eksempel gjennom en satsing på land.

- Ikke se til Cuba

Strand-ordføreren mente sine politiske motstandere burde ta turen for eksempel til et av Witzøes anlegg for å se hvordan de satser, hvordan de skaper aktivitet i lokalsamfunn og ikke minst for å se hvor seriøst de satser for å redusere lakselus.

Bare i Rogaland er det private næringslivet klar til å satse 3-4 milliarder på oppdrett på land, hvis de får lov av Statsforvalteren.

- En Statoil-modell er ikke veien å gå. Se til Cuba. Ikke tro at det er bra at Staten skal eie alt, sa Irene Heng Lauvsnes.

Til Aftenbladet understreker hun at alt ikke er svart eller hvitt. Når det ikke skal være mer olje, ikke mer oppdrett - hva blir igjen, spør hun, og viser til at oppdrettsnæringen har vært gjennom en enorm utvikling. Hun jobbet sist

som leder for Skrettings forskningsstasjon i Strand, og det at stasjonen var med å sette et mindre fotavtrykk i naturen, var noe hun var stolt av. Det er ikke slik at oppdrettsnæringen blir bedre av å bli drevet av folk uten midler til å satse.

- Penger er et middel til å få gjort gode ting, sa hun.

Start med Randaberg

En håndsrekning viste at alle partiene som deltok er innstilt på å stimulere til en ordening som gir lukkede anlegg. Og det var helt klart at en eventuell ny rødgrønn regjering vil stille tøffe krav for nye konsesjoner.

- Ja, det er lett å ønske seg at forholdene skal bli bedre. Men hvis vi alle vil redde villaksen, kan vi starte her med å si nei til oppdrett i havet utenfor Randaberg. Anlegget blir liggende som en nabo til denne elva og midt i motorveien for laksens vandring inn i Ryfylke, sa Ingrid Fiskaa (SV) og høstet dagens første klapp fra de få laksefiskerne som fulgte debatten.

En av dem var oppsynsmann Steinar Egeland, som selv har fisket laks siden 1973. Han var ikke beroliget etterpå.

- Mye godt ble sagt, men det var mye politikerprat. Jeg tror ikke på budskapet om en ny kurs. Men hvis de mener noe med ordene sine, kan de starte med å stanse oppdrettsanlegget utenfor Randaberg, sa Egeland til Aftenbladet etterpå.

Partibyg kjellerst

Programmet for in
spikres for valgkam
å hente velgere. Kå
mobilen, i kjellerst

Hun går på stien den indr

Elise Løden velger
når hun skal til butik
innvirkning på den

Ma